

Оцінка, як результат складної педагогічної діяльності професорсько-викладацького складу покланкана складати єдність свого кількісного і якісного складу. Під якісною стороною оцінювання слід розуміти такі дії викладача, які спрямовані на виявлення та упізнання суттєвих характеристик об'єкта, їхній аналіз. Кількісний бік оцінювання в цій процедурі виступає як би другою дією. Вона має справу з тими ж якісними характеристиками, але наділяє їх традиційними властивостями.

Найважливішими принципами діагностування та контролю знань здобувачів вищої освіти є об'єктивність, систематичність, гласність. Об'єктивність полягає у науково-обґрунтованому змісті діагностичних тестів, діагностичних процедур, рівному, дружньому ставленні педагога до всіх здобувачів, точних, адекватних критеріях оцінювання знань, умінь.

Система контролю та оцінювання знань, що має бути побудована у системі закладів вищої освіти має відігравати мотивуючу роль, і в цілому бути спрямована не лише на встановлення факту досягнення певного рівня підготовки, виявлення прогалин та проблем у засвоєнні матеріалу, а й служити інструментом критичного аналізу здобувачами вищої освіти рівня досягнутої компетентності та виявлення напрямків зосередження зусиль на наступному етапі навчання та розставлення необхідних акцентів і побудови власної освітньої траєкторії.

Запроваджуючи зміни у нормативної регламентації освітньої діяльності, зокрема у закладах вищої освіти, держава має орієнтуватися на розбудову системи внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості освіти, належного контролю за отриманими знаннями та засвоєними компетенціями. Об'єктивне оцінювання є важливим елементом таких систем, а тому, при реформуванні законодавства у сфері освіти є ключовим і необхідним забезпечити нормативне урегулювання цих питань для їх якісного практичного вирішення.

ПРАВОВИЙ СТАТУС ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ ЗГІДНО ДО МІСА

Д'яченко Костянтин, здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю «ІТ-фінанси, трейдинг та ринок криптовалют» навчально-наукового інституту «Кіберпорт» Державного біотехнологічного університету

Науковий керівник: Глуценко С.І., к.е.н., доцент кафедри державно-правових дисциплін та міжнародного

права Державного біотехнологічного університету

5 жовтня 2022 року члени Ради ЄС узгодили текст законопроекту щодо регулювання цифрових активів (The Regulation on Markets in Crypto-assets, далі - "MiCA") [1]. Набрати чинності новий закон має у 2024 році.

Це досить знаковий документ, що дійсно визначить напрямок регулювання криптоактивів на багато років вперед і, як наголошує Бруно Ле Мер, Міністр економіки, фінансів, промислового та цифрового суверенітету Франції: "MiCA дозволить краще захистити європейців, які інвестували в ці активи, і запобігти зловживанню криптоактивами, будучи при цьому сприятливим для інновацій, щоб зберегти привабливість ЄС. Це знакове регулювання покладе край криптовалютному дикому заходу і підтвердить роль ЄС як розробника стандартів у сфері цифрових технологій" [2].

MiCA спрямована на регулювання кожного цифрового представлення цінності чи прав, які можуть передаватись або зберігатися в електронному вигляді за допомогою технології розподіленого реєстру (DLT) або подібної.

Загалом законопроект передбачає введення регулювання відносно багатьох основних складових в криптоіндустрії [3]. Основні регулятивні положення законопроекту стосуються наступного:

1. регулювання незабезпечених криптоактивів;
2. регулювання забезпечених криптоактивів;
3. регулювання токенів електронних грошей;

Ст. 3 цього законопроекту надає перелік понять, що застосовуються в ньому [4]. Багато в чому вони є керівними для майбутнього розвитку законодавства, як от деякі з них [5]:

- криптоактив – означає цифрове представлення вартості або права, яке може передаватися та зберігатися в електронному вигляді з використанням технології розподіленого реєстру або аналогічної технології;
- забезпечені криптоактиви – означає вид криптоактиву, який не є токеном електронних грошей і має на меті підтримувати стабільну вартість, шляхом забезпечення будь-якою іншою цінністю або правом, чи їх комбінацію, включаючи одну або декілька офіційних валют;
- токен електронних грошей – вид криптоактивів, який має на меті підтримувати стабільну вартість шляхом прив'язки до вартості однієї офіційної валюти;

MiCA головним чином спрямована на регулювання 3 типів криптоактивів [4]:

1. "Asset-referenced токени" - пов'язані з активами токени, які спрямовані на підтримку стабільної вартості шляхом "посилання на кілька валют, які є законним платіжним засобом, один або кілька товарів, один або кілька криптоактивів або кошук таких активів", і згодом виступають в якості засобу платежу для покупки товарів і послуг і як засіб зберігання цінності.

2. "Токени електронних грошей" - криптоактиви зі стабільною вартістю, що базуються лише на одній фіатній валюті, які мають на меті функціонувати подібно до електронних грошей (замінюючи фіатну валюту в платежах), як визначено в Директиві ЄС 2009/110/ЄС.

3. Інші криптоактиви, в тому числі "утилітарні токени". Утилітарний токен - тип криптоактиву, який призначений лише для надання доступу до товару або послуги, що надається емітентом цього токена. Випускаються з нефінансовими цілями для цифрового надання доступу до додатків, послуг або ресурсів, доступних в мережах DLT.

Слід зазначити, що МІСА не поширюється на криптоактиви, які регулюються існуючими рамковими документами ЄС, такими як:

- фінансові інструменти, що регулюються Директивою 2014/65/ЄС про ринки фінансових інструментів;
- кошти (крім токенів електронних грошей), що регулюються Директивою № 2015/2366 про платіжні послуги на внутрішньому ринку, депозити;
- депозити, що регулюються Директивою 2014/49/ЄС про системи гарантування вкладів;
- продукти страхування, інші, ніж страхування життя, перестраховування та договори ретроцесії, що регулюються Директивою 2009/138/ЄС про страхування та перестраховування, тощо.

Однак цікаво, що цим документом не передбачено регулювання і вкрай популярного NFT сектору [4].

Регулювання незабезпечених криптоактивів

Регулюванню незабезпечених криптоактивів присвячено главу 2 законопроекту [4]. В ст. 4, главі 2 містяться вимоги, які мають бути дотримані для пропозиції токенів. Основним є те, що пропозиція токенів може робитися юридичною особою, яка має проект, та зобов'язана опублікувати технічну документацію (вайтпейпер). Проект має відповідати вимогам щодо маркетингової комунікації. Також в ст. 4а містяться вимоги до криптопроектів щодо отримання дозволу на торгівлю незабезпеченими криптоактивами на відповідних платформах.

Ст. 5 встановлює вимоги щодо оформлення вайтпейпер. Документ має містити основну інформацію про проект, про юридичну особу, що пропонує токени або бажає отримати дозвіл на торгівлю ними на відповідній платформі; про права та обов'язки щодо криптоактиву, інформацію про

технологію криптоактиву, інформацію щодо ризиків, пов'язаних з криптоактивом; інформацію про основні негативні наслідки для довкілля та клімату, пов'язані з механізмом консенсусу, що використовується для випуску криптоактиву. Вайтпейпер та інформація про маркетингові комунікації має бути опублікована на сайті проекту.

Доволі цікавими є положення ст. 12 законопроекту, що має назву «Право на повернення коштів». Положення цієї статті зобов'язують осіб, що здійснюють пропозицію токенів, гарантувати будь-якому роздрібному держателю токенів право на повернення коштів.

Законопроектом в ст. 14 також передбачено відповідальність осіб, що пропонують токени або отримують дозвіл на торгівлю токенами на відповідній платформі, за інформацію наведену в вайтпейпері.

Регулювання забезпечених криптоактивів

Положення стосовно регулювання забезпечених криптоактивів містяться в главі 3 законопроекту [4]. В ст. 15 містяться загальні вимоги до осіб, які планують пропонувати забезпечені криптоактиви або забезпечити торгівлю такими криптоактивами на відповідних платформах, щодо отримання ними відповідного дозволу. Для того, щоб здійснювати діяльність з забезпеченими криптоактивами необхідно отримати дозвіл від компетентних органів.

В ст. 19 йдеться про видачу або ж відмову у видачі дозволу. У цій статті вказуються причини з яких може бути відмовлено у видачі дозволу. За певних обставин, передбачених у ст. 20, особу може бути позбавлено дозволу.

Як і з незабезпеченими криптоактивами, проекти з забезпеченими криптоактивами також повинні мати вайтпейпер, в якому має міститися майже та ж сама інформація, як і у вимогах до незабезпечених криптоактивів.

Для забезпечених криптоактивів встановлюється моніторинг з боку регулюючих органів. Відповідно до ст. 19а стосовно забезпечених криптоактивів, випущених на суму понад 100 мільйонів євро, емітент повинен щоквартально звітувати перед компетентним органом щодо клієнтської бази, вартості криптоактиву та резерву коштів, середньої кількості та суми транзакцій за день, оцінки середньої кількості та вартості транзакцій на день, пов'язаних з використанням як засобу обміну в межах єдиної валютної зони.

Цікавими є і положення ст. 28. Відповідно до цієї статті емітенти забезпечених криптоактивів повинні впроваджувати та підтримувати ефективну політику та процедури для виявлення, запобігання, управління та розкриття конфлікту інтересів між собою та іншими сторонами, визначеними у статті.

Резерву активів присвячено розділ 3 глави 3. Відповідно до ст. 32 емітенти забезпечених криптоактивів повинні постійно формувати та підтримувати резерв активів. Резерв активів повинен бути відокремлений від майна емітента та від резерву активів інших токенів в інтересах власників

токенів згідно з відповідним законодавством таким чином, щоб кредитори емітента не мали права зворотної вимоги до резерву активів, зокрема у випадку неплатоспроможності.

Регулювання токенів електронних грошей

Глава 4 містить положення стосовно регулювання токенів електронних грошей [4]. Вимоги до розміщення або допуску до обігу токенів електронних грошей закріплено в ст. 43. Пропонувати токени електронних грошей можуть тільки особи, які мають ліцензію кредитної установи або як “установи електронних грошей”. Потенційний емітент токенів електронних грошей зобов'язаний повідомити про це свій компетентний орган за 40 робочих днів до дати, коли він має намір випустити токени електронних грошей.

Ст. 44 містить вимоги щодо випуску та викупу токенів електронних грошей. Держателям токенів електронних грошей надається право вимоги до емітента таких токенів електронних грошей. Забороняється випуск будь-якого токена електронних грошей, який не забезпечує всім держателям права вимоги. Емітенти таких токенів електронних грошей здійснюють випуск токенів електронних грошей за номінальною вартістю та за фактом надходження коштів. Емітенти токенів електронних грошей повинні чітко зазначати умови викупу в вайтпейпері.

Цікавими є положення стосовно інвестування коштів, отриманих в обмін на токени електронних грошей. Відповідно до ст. 49 кошти, отримані емітентами токенів електронних грошей в обмін на токени електронних грошей, можуть бути:

- інвестовані в надійні, низькоризикові активи, деноміновані в тій самій валюті, що й валюта, на яку посилається токен електронних грошей, які кваліфікуються як високоліквідні фінансові інструменти з мінімальним ринковим ризиком, кредитним ризиком та ризиком концентрації, відповідно до пункту 1 статті 34 цього законопроекту, та
- розміщені на окремому рахунку в кредитній установі.

У будь-якому випадку, не менше 30% отриманих коштів завжди повинні бути розміщені на окремому рахунку в кредитній установі. До плану відновлення та погашення застосовуються ті ж самі вимоги, що і до забезпечених криптоактивів.

Список використаних джерел та літератури:

1. Markets in crypto-assets (MiCA) OVERVIEW. *The European Parliament*. URL:[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/739221/EPRS_BRI\(2022\)739221_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/739221/EPRS_BRI(2022)739221_EN.pdf) (дата звернення 14.12.2022 р)

2. Digital finance: agreement reached on European crypto-assets regulation (MiCA). URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2022/06/30/digital-finance-agreement-reached-on-european-crypto-assets-regulation-mica/>
3. Agata Ferreira, Philipp Sandner. EU search for regulatory answers to crypto assets and their place in the financial markets' infrastructure. URL: <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S0267364921001059?token=C54802EC8F3FF73A6F786C0E13D005205C9CDC2AA891C50753DCD80496F8850F7BA897A79AFBC5313F6228236E65C43A&originRegion=eu-west-1&originCreation=20221211213516>
4. Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on Markets in Crypto-assets, and amending Directive (EU) 2019/1937. *Council of the European Union*. URL: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13198-2022-INIT/en/pdf>.
5. Crypto dominos: the bursting crypto bubbles and the destiny of digital finance. *European Central Bank*. URL: https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2022/html/ecb.sp221207_1~7dcbb0e1d0.en.html (date of access: 11.12.2022).

КРИМІНАЛЬНИЙ РАДИКАЛІЗМ СЕРЕД УВ'ЯЗНЕНИХ ЯК ОБ'ЄКТ КРИМІНОЛОГІЧНОГО АНАЛІЗУ

Данильченко Павло Юрійович,
аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ
Науковий керівник Юрій Орлов,
д.ю.н., професор, завідувач кафедри
кримінального права і кримінології
факультету №1 Харківського
національного університету внутрішніх
справ

Радикалізм можливо визначити як соціальну практику відмежування та опозиціонування, що виходить із заперечення наявного порядку (правового, політичного, економічного, морального тощо) та установки на зміну засновків суспільного співжиття, що реалізується через умовно інтенсивну активність щодо конструювання альтернативного порядку і його діяльнісну або символічну онтологізацію. Від самого початку зародження організованих форм співжиття, радикалізм переслідує людство. Кожна